

Аграрна дорадча служба в Польщі була заснована 1 серпня 1923 р. З самого початку свого існування вона є державною службою й утримується за рахунок бюджету.¹

До 2005 року в Польщі було 49 дорадчих центрів, які розподіляються на дві структури.

Одна гілка дорадництва підпорядковувалася безпосередньо Міністерству сільського господарства й розвитку села. Основною метою діяльності цієї гілки є реалізація державної сільськогосподарської політики на місцях; інформаційна та просвітницька діяльність для сільськогосподарських товаровиробників стосовно вступу Польщі до ЄС; забезпечення зв'язку сільськогосподарських товаровиробників із закладами науки та влади на національному рівні.

Друга гілка дорадництва підпорядковувалася адміністраціям воєводств (еквівалент обласних адміністрацій в Україні). Основною метою діяльності даної гілки є реалізація сільськогосподарської державної політики на місцях.

Дорадча служба в Польщі працювала та трьох рівнях:

- рівень воєводства.
- рівень району.
- рівень сільської гміни (еквівалент сільської ради).

Рівень воєводства

Центральний офіс воєводства як правило складався із наступних відділів:

- Відділ сільського господарства – розробка та впровадження технологічних послуг з питань рослинництва і тваринництва; організація і проведення навчання для клієнтів з технологічних питань; організація та проведення демонстраційної діяльності; навчання консультантів районних офісів; надання методологічної та інформаційної підтримки районним консультантам.

- Відділ розвитку сільської місцевості – розробка та надання послуг по розвитку сільської місцевості; реалізація державних програм, спрямованих на вирішення соціальних проблем в сільській місцевості.

- Відділ економіки – надання інформації по кредитуванню сільськогосподарських товаровиробників, підготовка бізнес-планів для сільськогосподарських товаровиробників на отримання кредитів.

- Відділ підвищення кваліфікації дорадників та співпраці з наукою – організація та проведення навчання для дорадників районних офісів, розвиток та підтримка зв'язків та співпраці із закладами аграрної науки та освіти.

- Відділ вступу до ЄС та співпраці із закордоном – інформаційна та просвітницька діяльність для сільськогосподарських товаровиробників стосовно вступу Польщі до ЄС.

- Відділ по зв'язкам з громадськістю та інформації – розповсюдження інформації про діяльність дорадчої служби, підготовка та розповсюдження друкованих інформаційних та методологічних матеріалів.

Районний рівень

На районному рівні як правило працювали такі спеціалісти: керівник, економіст, спеціаліст з питань соціальної сфери. Спеціалісти районного офісу займаються безпосередньо наданням дорадчих послуг сільськогосподарським товаровиробникам.

Рівень сільської гміни

На рівні кожної гміни працював один дорадник із загальних питань. До його обов'язків входить надання порад клієнтам у межах своєї компетенції та збір заявок від клієнтів на дорадчі послугу які не входять до їх компетенції.

Після прийняття [Закону від 22 жовтня 2004 №251 про сільськогосподарську дорадчу діяльність](#)² було створено **Центр сільськогосподарського дорадництва** в

¹ Розвиток дорадчих служб у Польщі - звіт про результати навчальної поїздки.
http://www.koras.com.ua/?m_am9.htm.

Брвінові³, з філіями в Кракові, Познані і Радомі, який розпочав свою діяльність з **1 січня 2005 року шляхом перетворення** Національного центру дорадництва сільського господарства та розвитку сільських територій. Його діяльність охоплює всю територію країни, і підпорядковується безпосередньо міністру сільського господарства та розвитку сільських територій.

Конкретні завдання Центру відповідно до Закону в першу чергу включають заходи з підвищення рівня доходів фермерських господарств, підвищення конкурентоспроможності на ринку господарств, з метою сприяння сталому розвитку сільських територій, а також підвищення рівня професійності фермерів та інших сільських жителів.

Вони реалізується шляхом:

підготовки і впровадження єдиних методів роботи місцевих дорадчих служб при виконанні своїх обов'язків;

підготовки і передачі дорадчим центрам інформаційних та навчальних матеріалів; аналізу і розробки прогнозів розвитку сільськогосподарської дорадчої діяльності;

підготовки персоналу центрів дорадництва;

проведення підготовки дорадників в галузі сталого розвитку сільських територій;

розвитку і підтримки центральної інформаційної системи і бази даних для сільськогосподарських дорадчих послуг;

навчання, демонстрацій, семінарів, конференцій та інших заходів щодо розвитку сільського господарства та розвитку сільських районів і органічного землеробства;

координації завдань, що виконуються центрами дорадництва;

поширення результатів досліджень у сільськогосподарській практиці.

Сільськогосподарський консультаційний центр тісно співпрацює з установами центральних та місцевих органів влади, організацій фермерів, науково-дослідних інститутів, центрів та інших консультативних організацій та установ, що працюють для розвитку сільських районів і сільського господарства.

² Ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego.
<http://www.abc.com.pl/du-akt/-/akt/dz-u-04-251-2507>

³ Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. <http://www.cdr.gov.pl/>.